

Od: eia@samospravydomov.org
Odoslané: pondelok 21. júla 2025 7:52
Komu: oszp.ZA@minv.sk
Kópia: petro.roman@reinoo.com
Predmet: STANOVISKO V PROCESE EIA K ZÁMERU „Rezidencia Solinky“

STANOVISKO V PROCESE EIA K NAVRHOVANEJ ČINNOSTI „REZIDENCIA SOLINKY“

Združeniu domových samospráv vyplýva v zmysle §3 písm.t zákona EIA č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie dotknutej verejnosti v zisťovacom konaní a pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Predkladáme Stanovy Združenia domových samospráv: <https://online.fliphtml5.com/txsmk/xtdt/>, výpis z registra občianskych združení MV SR: <https://ives.minv.sk/rmno/detail?id=7hBEUOI3nhVqv7v56lRqvrxmDXCpt3nJ9NDcV62g3KF8WvfhvcBt0qZVTPjMKk19> a potvrdenie o pridelení IČO: <https://online.fliphtml5.com/txsmk/ahnt/>.

Pre elektronickú komunikáciu používajte mail: eia@samospravydomov.org

Pre písomný styk použite elektronickú schránku Združenia domových samospráv na ÚPVS slovensko.sk.

1) Účasť verejnosti a zainteresovanej verejnosti v zisťovacom konaní a nasledujúcich povoľovacích konaniach

Podľa čl.6 ods.2 písm.d Aarhuského dohovoru „*zainteresovaná verejnosť je informovaná hneď na začiatku rozhodovacieho procesu týkajúceho sa životného prostredia podľa okolností, či už verejným oznamom alebo jednotlivo, a to vhodným, včasným a účinným spôsobom, okrem iného o: začiatku procesu; o možnosti účasti verejnosti; o čase a mieste akéhokoľvek plánovaného verejného prerokovania; o orgáne verejnej moci, od ktorého možno získať príslušné informácie a kde boli informácie na účely preskúmania verejnosťou uložené; o príslušnom orgáne verejnej moci alebo akomkoľvek inom úradnom orgáne, ktorému možno predložiť pripomienky alebo otázky a časový rozpis na predloženie pripomienok a otázok ...*“

Podľa čl.6 ods.4 „*Každá Strana umožní včasnú účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti sa môže uskutočniť efektívne.*“

Nakoľko aktuálny zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie nijakým spôsobom nerieši účasť verejnosti na procese EIA formou zisťovacieho konania a ani nijakým spôsobom nerieši účasť verejnosti v nasledujúcom povoľovacom procese, potom je potrebné čl.6 ods.2 Aarhuského dohovoru poskytnúť verejnosti individuálne pre každý projekt.

Žiadame preto o informáciu akým spôsobom môže zainteresovaná verejnosť uplatniť svoje práva a záujmy vyplývajúce z Aarhuského dohovoru v procese zisťovacieho konania a akým spôsobom si ich môže uplatniť v nasledujúcich povoľovacích procesoch; aké procesné postavenie pri tom má zainteresovaná verejnosť v zisťovacom konaní a aké v nasledujúcich povoľujúcich konaniach?

2) Podstata a význam zisťovacieho konania

Podľa §2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie:

- a) včasne a účinne zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a prispieť k integrácii environmentálnych aspektov do prípravy a schvaľovania strategických dokumentov so zreteľom na podporu trvalo udržateľného rozvoja,³⁾
- b) zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie,
- c) objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti a to aj v porovnaní s nulovým variantom,
- d) určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia,⁴⁾

- e) získať odborný podklad na schválenie strategického dokumentu a na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.²⁾

Podľa zákona o životnom prostredí sa rozoznávajú tri rôzne kategórie vplyvov ľudskej činnosti na životné prostredie:

- znečistenie životného prostredia (§8 ods.1): *„Znečisťovanie životného prostredia je vnášanie takých fyzikálnych, chemických alebo biologických činiteľov do životného prostredia v dôsledku ľudskej činnosti, ktoré sú svojou podstatou alebo množstvom cudzorodé pre dané prostredie.“*
- poškodenie životného prostredia (§8 ods.2) *„Poškodzovanie životného prostredia je zhoršovanie jeho stavu znečisťovaním alebo inou ľudskou činnosťou nad mieru ustanovenú osobitnými predpismi.“*
- ujma životnému prostrediu (§10) *„Ekologická ujma je strata alebo oslabenie prirodzených funkcií ekosystémov vznikajúca poškodením ich zložiek alebo narušením vnútorných väzieb a procesov v dôsledku ľudskej činnosti.“*

Ani jeden z týchto termínov v ich legálnom význame nie je obsahom totožný s ich bežným hovorovým významom; najmä znečistenie sa vymyká bežnému hovorovému významu. Znečistenie v bežnom význame slova predpokladá znečistenie s následkom poškodenia životného prostredia. Žalobca tvrdí, že ako žalované úrady, tak aj sudcovia správneho súdu používali pojmy, ktoré majú určené zákonný a presne vymedzený obsah nepoužívali v ich legálnom vymedzení ale len v hovorovom zmysle slova.

Ekologická stabilita a udržateľný rozvoj prostredníctvom zabezpečenia zachovania ekologickej stability územia a to aj pri jeho ľudsky cieľavedomej premene je teda verejným záujmom podľa §3 zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny *„(1) Každý je povinný chrániť prírodu a krajinu pred ohrozovaním, poškodzovaním a ničením a starať sa podľa svojich možností o jej zložky a prvky na účel ich zachovania a ochrany, zlepšovania stavu životného prostredia a vytvárania a udržiavania územného systému ekologickej stability. (2) Významný krajinný prvok možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo k oslabeniu jeho ekologickostabilizačnej funkcie. (3) Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržiavaniu. (4) Podnikatelia a právnické osoby, ktorí svojou činnosťou zasahujú do ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov, sú povinní na vlastné náklady vykonávať opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania a ničenia. (5) Podnikatelia a právnické osoby sú povinní opatrenia podľa odsekov 3 a 4 zahrnúť už do návrhov projektov, programov, plánov a ostatnej dokumentácie vypracúvanej podľa osobitných predpisov.“*

Podstatou posudzovania vplyvov na životné prostredie sú teda skutkové zistenia, či daný zámer navrhovanej činnosti resp. jej zmeny spôsobuje len znečistenie alebo aj poškodenie životného prostredia a či spôsobuje nejakú ujmu životnému prostrediu. V prípade ak sa identifikuje poškodenie alebo ujma, je povinnosťou už navrhovateľa (ale aj úradu) uložiť zmierňujúce opatrenia, ktorými sa konkrétne poškodenie resp. ujma transformuje síce na znečistenie životného prostredia (teda vnášanie neprirodzených antropických prvkov do krajiny) ale ktoré len predstavuje novú človekom pozmenenú formu ekologickej stability územia bez toho, aby došlo k trvalému poškodeniu (teda zníženiu kvality) životného prostredia.

Podľa čl.45 Ústavy SR *„Každý má právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu.“*

Informácie o vplyvoch zámeru navrhovanej činnosti resp. jej zmeny majú byť úplné a včasné; ide o kumulatívne vlastnosti. Informácie o vplyvoch navrhovanej činnosti je nutné poskytnúť v úplnosti včasne, teda v rámci zisťovacieho konania a nemožno ich zisťovanie podmienkami rozhodnutia prenášať na neskôr. Ak je informácia včasná ale neúplná či úplná ale nie včasná – ide o rozpor s čl.45 Ústavy SR. Úplnosť informácie sa nevyhodnocuje absolútne ale primerane rozsahu účelu a cieľa zákona o EIA a obsahových požiadavkách na obsah zámeru a rozhodnutia.

3) Legitímne očakávania verejnosti na zabezpečenie odbornosti procesu zisťovacieho konania

Podľa precedenčného rozhodnutia Najvyššieho súdu sp.zn. 5Sžo/21/2012 *„Najvyšší súd si záverom dovoľuje dať opakovane do pozornosti, že zo žiadneho zákona Slovenskej republiky, ani z Aarhuského dohovoru nevyplýva*

právny nárok občianskych združení a zainteresovanej verejnosti, aby ich pripomienkam, ktoré podávajú procese posudzovania vplyvov na životné prostredie, bolo vyhovie. Účelom prístupu k informáciám a účasti verejnosti na rozhodovacom procese, ako aj prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia zaručených týmto dohovorom je, aby sa verejnosť mohla nielen vyjadriť, ale najmä prostredníctvom odborníkov z oblasti životného prostredia predložiť kvalifikované pripomienky tak, aby sa hodnotiaci proces viedol bola odbornej vecnej roviny vzhľadom k cieľu (k tomu pozri bližšie rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 5Sžz/1/2010 z 28. apríli 2011 a sp. zn. 8Sžz/1/2010 z 27. januára 2011).“

Podľa §16 zákona č.17/1992 Zb. o životnom prostredí „Výchova, osвета a vzdelávanie sa uskutočňujú tak, aby viedli k mysleniu a konaniu, ktoré je v súlade s princípom trvalo udržateľného rozvoja, k vedomiu zodpovednosti za udržanie kvality životného prostredia a jeho jednotlivých zložiek a k úcte k životu vo všetkých jeho formách.“

Podľa §22 ods.6 zákona č.24/2006 Z.z. o EIA „Na vypracovanie informácie o navrhovanej činnosti alebo jej zmene sa vyžaduje vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore zodpovedajúcom odboru činnosti alebo oblasti činnosti podľa §62 ods. 8.“.

Podľa §61 ods.1 zákona č.24/2006 Z.z. o EIA „Odbornou spôsobilosťou na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie sa rozumie súhrn teoretických vedomostí a praktických skúseností v príslušnom odbore činnosti alebo v príslušnej oblasti činnosti potrebných na vypracovanie dokumentácie podľa §5, 9, 13, 22, 31 a 36 a znalosť všeobecne záväzných právnych predpisov, ako aj medzinárodných dohovorov upravujúcich problematiku posudzovania vplyvov na životné prostredie, ktorými je Slovenská republika viazaná.“ pričom podľa §61 ods.8 zákona č.24/2006 Z.z. o EIA „Odbornú spôsobilosť potvrdí ministerstvo vydaním osvedčenia.“; ostatné ustanovenia §61 zákona o EIA podrobne špecifikujú požiadavky na odborne spôsobilú osobu a náležitosti osvedčenia.

Podľa zákona č.525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie sú orgánmi štátnej správy pre tvorbu a ochranu životného prostredia Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, okresné úrady v sídle kraja, okresné úrady, Slovenská inšpekcia životného prostredia (ďalej len „inšpekcia“); štátnu správu starostlivosti o životné prostredie vykonávajú obce v rozsahu ustanovenom osobitnými predpismi; pričom podľa §12 zákona č.525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie „Podrobnosti o osobitných kvalifikačných predpokladoch ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.“

Ochrana životného prostredia je napĺňaná aj prostredníctvom základnej zásady životného prostredia podľa §16 zákona o životnom prostredí založenej na tom, že odborná spôsobilosť spracovateľa zámeru ale aj pracovníka úradu je založená na odbornom vzdelaní (absolvovanie príslušnej vysokej školy a preukázanie odbornej spôsobilosti) a následnom takom využívaní tohto vzdelania, ktoré v aplikačnej praxi smeruje k udržateľnému rozvoju; to sa formálne preukazuje nielen diplomom o príslušnom vysokoškolskom vzdelaní ale aj osvedčením o odbornej spôsobilosti. Len osoby disponujúce splnením týchto predispozícií spĺňajú predpoklad odborného vyhodnocovania a posudzovania vplyvov na životné prostredie v procese zisťovacieho konania.

Odbornosť zámeru je garantovaná odbornou spôsobilosťou spracovateľa zámeru; odborná spôsobilosť spracovateľa podľa §61 zákona o EIA musí v zmysle §62 zákona o EIA nomenklatúrne zodpovedať kategorizácii zámeru podľa prílohy č.8 k zákonu o EIA. V prípade ak je súčasťou zámeru aj stavebný projekt, tak odbornosť autorizovaného stavebného inžiniera spočíva v osvedčení jeho odbornou spôsobilosťou podľa zákona č.138/1992 Z.z. o autorizovaných stavebných inžinieroch a osvedčuje sa úradnou pečiatkou projektanta a podpisom.

Za účelom overenia odbornosti spracovaného zámeru žiadame predložiť osvedčenie o odbornej spôsobilosti spracovateľa zámeru navrhovanej činnosti resp. jej zmeny podľa §61 ods.8 zákona o EIA.

Za účelom overenia odbornosti pracovníka úradu posudzovania vplyvov na životné prostredia žiadame predložiť osvedčenie o odbornej spôsobilosti pracovníka rozhodujúceho vo veci podľa 12 zákona o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie.

4) Použitie základných zásad ochrany životného prostredia podľa zákona č.17/1992 Zb. o životnom prostredí

Podľa §15 zákona o životnom prostredí „Každý sa môže určeným spôsobom domáhať na príslušnom orgáne svojich práv vyplývajúcich z tohto zákona a ďalších predpisov upravujúcich veci životného prostredia.“

Podľa čl.6 Aarhuského dohovoru „Každá Strana, ak je to primerané, podnecuje potenciálnych žiadateľov, aby zistili zainteresovanú verejnosť, vstúpili s ňou do diskusie a ešte pred požiadanim o povolenie jej poskytli informáciu o cieľoch ich žiadosti.“

Uvedené ustanovenia zákona nie sú normami procesného práva ale normami hmotného práva a vyjadrujú, že samotná účasť verejnosti je ochranou životného prostredia už len tým, že verejnosť („každý“) otvára nové témy, upozorňuje na zanedbané súvislosti či presadzuje environmentálne otázky a trvá na ich uvádzaní do praxe. Uvedené normy konštatujú vysoký prínos verejnosti pre zabezpečenie politik týkajúcich sa životného prostredia a želaný stav, kedy sa verejnosť aktívne zaujíma a participuje na vytváraní životného prostredia v ktorom sama žije.

Navrhovateľ využijúc ustanovenie čl.6 Aarhuského dohovoru a uvedomujúc si význam dotknutej verejnosti pre zabezpečenie kvality životného prostredia vstúpil do odbornej diskusie so ZDS ešte pred tým, ako podal návrh na začatie zisťovacieho konania. Potvrdzujeme tak prílohu „I“ zámeru; predmetom stretnutia bolo najmä oboznámiť navrhovateľa so základnými zásadami ochrany životného prostredia podľa zákona o životnom prostredí. Pri praktickom konzultovaní samotného zámeru sme sa zamerali na zabezpečenie verejného záujmu zabezpečenia zachovania a tvorby ekostabilizačných funkcií územia. Je nesporné, že zámer predstavuje významnú zmenu mestského územia a nesie so sebou aj jeho isté zaťaženie. Na druhej strane kultivuje mestské prostredie a prispieva k ekostabilizácii územia (nemýliť si s územno-plánovacím pojmom stabilizovaného územia) vytvorením nových ekosystémových funkcionalít prostredníctvom vytvorenia prvkom modro-zelenej infraštruktúry stavebno-technických riešení (vegetačné strechy, vegetačné parkovisko, vytvorenie lokálneho parčíku ako krajinné významného prvku). Svojim charakterom ide o projekt revitalizácie brownfieldu resp. premeny bielej priemyselnej minizóny na rezidenčné územie a tak jeho prirodzené začlenenie do urbanistickej štruktúry Žiliny.

5) Verejný záujem zachovania ekologickej stability územia

Verejným záujmom v oblasti ochrany prírody a krajiny podľa §3 ods.3 zákona o ochrane prírody a krajiny je „Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia¹⁴⁾ a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržiavaniu.¹⁵⁾“; legislatívny odkaz „14)“ odkazuje na „§2 ods.2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník“ a legislatívny odkaz „15)“ príkladom na „napríklad §7 zákona Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. v znení zákona č. 83/2000 Z. z.“

Napĺňanie tohto verejného záujmu je aj predmetom Národnej stratégie ochrany biodiverzity (<https://www.enviroportal.sk/dokument/aktualizovana-narodna-strategia-ochrany-biodiverzity-do-roku-2020>), ktorým sa napĺňajú verejné záujmy vytvárania a udržiavania ekostabilizačných funkcií územia ako prirodzených či človekom vytvorených ÚSES a významných krajinných prvkov ale sa ňou napĺňa aj Smernica EÚ o biodiverzite. Podľa Národnej stratégie ochrany biodiverzity je prioritnou osou národnej implementácie Smernice o biodiverzite aj:

- Cieľ A.1 Zastaviť zhoršovanie stavu všetkých druhov a biotopov a dosiahnuť výrazné a merateľné zlepšenie ich stavu
- Cieľ A.2. Zlepšiť implementáciu a vymáhanie práva na úseku ochrany prírody a biodiverzity, vrátane agendy CITES
- Cieľ A.3 Zabezpečiť informovanosť laickej a odbornej verejnosti o význame biodiverzity a krokoch na jej ochranu a trvalo udržateľné využívanie

Ide o príklad verejného záujmu, ktorého vnútroštátna legislatívna regulácia a úprava predbehla úpravu a reguláciu sekundárnym právom EÚ, preto je nutné toto ustanovenie interpretovať aj tzv. eurokonformným výkladom práva tak, že aj napĺňanie národnej stratégie o obnove biodiverzity spadá pod verejný záujem upravený §3 ods.3 zákona o ochrane prírody a krajiny a svoj prejav má aj v procesoch EIA z hľadiska práva verejnosti na informácie (cieľ A.3) a prostredníctvom právnej ochrany biodiverzity (cieľ A.2) dosiahnuť reálne zlepšenie stavu všetkých biotopov a to merateľne (cieľ A.1). To kladie dodatočné odborné nároky aj na úrady

posudzovania vplyvov na životné prostredie, ktorých úlohou je v tuzemských podmienkach aplikovať sekundárne právo EÚ a všetky príslušné smernice v oblasti životného prostredia a teda tzv. eurokonformným výkladom práva rozhodovať o právach a povinnostiach osôb svojou činnosťou spôsobujúcich ujmu životnému prostrediu jeho znečisťovaním alebo poškodzovaním takým spôsobom, aby sa dosiahol trvalo udržateľný rozvoj a udržateľná správa vecí verejných v oblasti životného prostredia.

Vytváraním a obnovou prirodzenej biodiverzity sa prispieva aj k napĺňaniu revidovanej Adaptačnej stratégie SR (<https://www.enviroportal.sk/dokument/strategia-adaptacie-sr-na-zmenu-klimy>; str. 45):

- *Obmedziť vytváranie nepriepustných plôch v urbanizovanom priestore, ustúpiť od odkanalizovania zrážkových vôd zo stavieb, podporovať zachytávanie a infiltráciu zrážkovej vody do podlažia pomocou prvkov zelenej infraštruktúry (napr. vegetačná dlažba, výsadba vegetácie, vegetačné strechy a steny, dažďové záhrady) a prvkov technického charakteru, resp. ich využívanie na úžitkové účely (napr. pomocou budovania záchytných zariadení na zrážkové vody s možnosťou využívania na závlahy v dobe sucha alebo na úžitkovú vodu v budovách).*

ZDS je známe tým, že sa vo svojej činnosti zameriava a sústreďuje práve na vytváranie a obnovu prirodzenej biodiverzity najmä v rámci nových projektov, čím prispieva k napĺňaniu tohto národného a európskeho strategického cieľa. Naša činnosť sa odrazila aj do postupného zapracúvania našich odporúčaní do strategických dokumentov, čím sa osvedčuje účelnosť a efektivita vzájomného previazania spolupráce verejných organizácií, podnikateľov, ekologických spolkov a vzdelávacieho sektora spolupracujúcich na spoločnom ciele ochrany a starostlivosti o životné prostredie nielen ako ekologického snaženia ale aj spôsobu, akým sa prispieva k transformácii hospodárstva a podpore hospodárstva a podnikania.

SAŽP spracovalo „Metodické usmernenie pre posudzovanie klimatickej zraniteľnosti a klimatickej odolnosti nových investícií a projektov a začlenenie do procesu EIA/SEA“

(https://metodiky.sazp.sk/Metodika_5/Definitiva_Metodicke_usmernenie_pre_posudzovanie_klimatickej_zranitelnosti_EIA_SEA.pdf); zámer ale aj vyhodnotenie zámeru z hľadiska prejavov klimatickej krízy je potrebné spracovať a vyhodnotiť podľa a v súlade s touto metodikou.

Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!“

(<https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html>) sa lokalita Žilina nachádza v 2. stupni ohrozenia horúčavami, 3. stupni ohrozenia suchom a 8. stupni ohrozenia povodňami.

Ako ekostabilizačné opatrenia vo verejnom záujme žiadame podmienkami rozhodnutia EIA určiť:

- Zakladanie mestských parkov a výsadba stromov; treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_davidhora.pdf)
- Rašeliniská
<https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu-takych-sme-znicili-teraz-mohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/>
- Dažďové záhrady



Dažďové záhrady zadržiavajú vodu, čím pomáhajú udržiavať vodu v krajine a teda je to prevencia pred suchom, zachovávajú prirodzenú vodnú bilanciu a súčasne sú protipovodňovým opatrením a to nehovoríme o estetickej funkcionalite a ekostabilizačnej úlohe.

- Biosolárne strechy tvorené kombináciou vegetačnej strechy a fotovoltiky



Zelené strechy sú efektívnou strešnou krytinou s výbornými izolačnými vlastnosťami, čím prirodzene prispievajú k zabezpečeniu optimálnych vnútorných podmienok bez energetických dotácií; fotovoltická elektrárň navyše znižuje energetickú závislosť a prispieva k pozitívnej energetickej bilancii. Vďaka vegetačnému povrchu sa súčasne územie nestáva tepelným ostrovom, s dažďovými vodami sa prirodzene nakladá.

alebo alternatívne tvorenej umelým mokradňovým biotopom:





• Zelené fasády





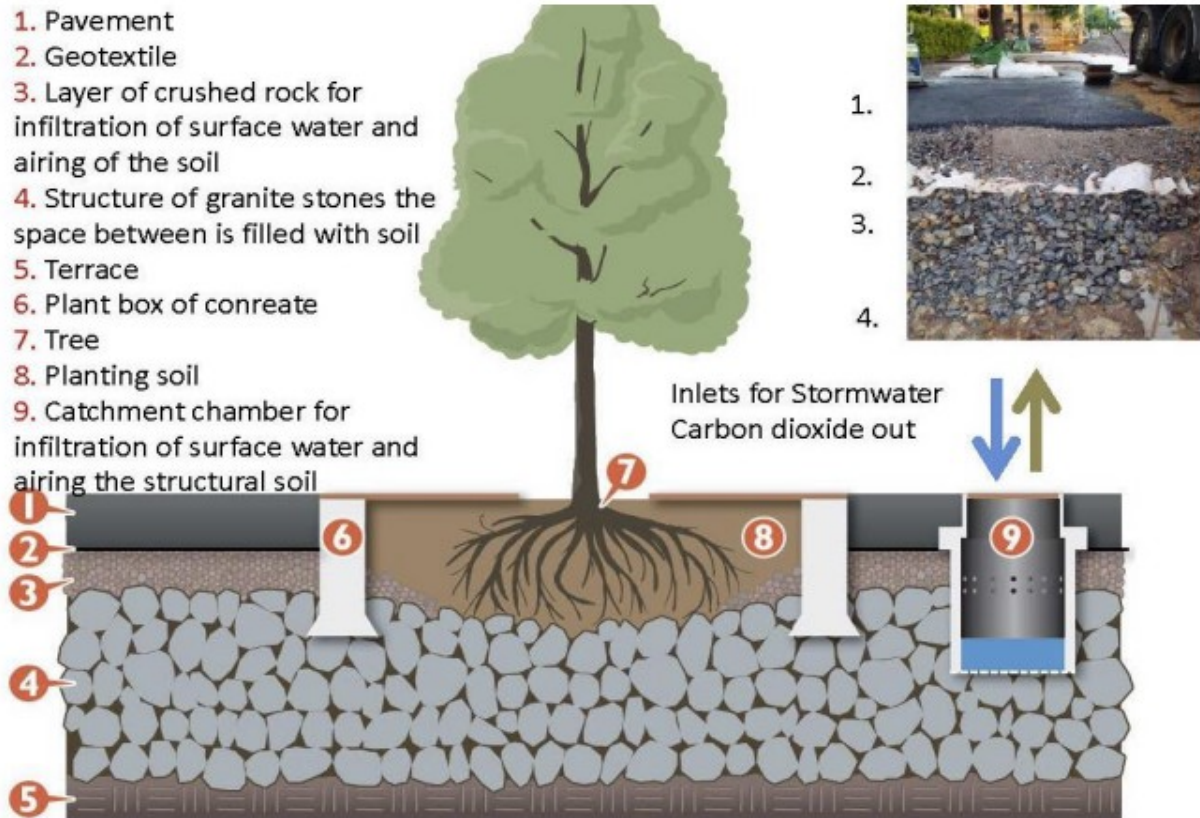
Zelené fasády sú prirodzenou tepelnou izoláciou a tienidlom pred prehrievaním budov, čím prispievajú k tepelnej pohode v interiéri a tak aj znižujú potrebu na tepelnú reguláciu vnútorného prostredia, čím prispievajú k znižovaniu energetickej potreby. Prispievajú k odstraňovaniu tepelných ostrovov v území.

- Zelené parkoviská

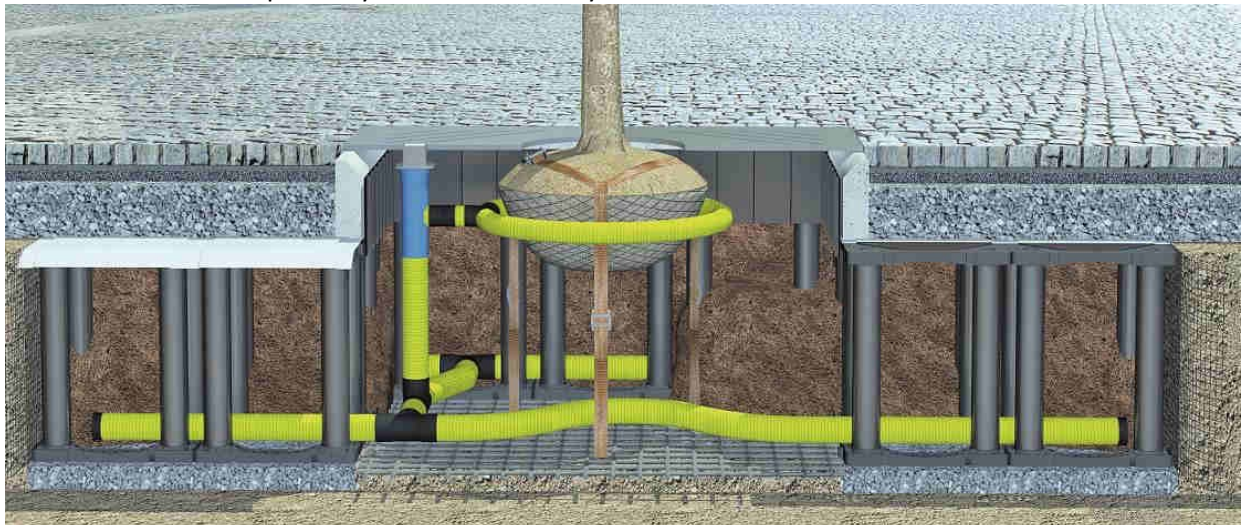


Zelené strechy parkovísk a iných vodorovných stavieb a spevnených plôch zabezpečujú bezpečné nakladanie s dažďovými vodami z povrchového odtoku prirodzenou plošnou infiltráciou do podlažia, čím prispievajú k zachovaniu vody v území, zachovaniu prirodzenej vodnej bilancie ako aj predchádzajú prehrievaniu územia a vzniku tepelných ostrovov; sú prirodzeným a efektívnym protipovodňovým opatrením. V prípade nevhodných hydrogeologických podmienok ich varianta zabezpečuje lepšie nakladanie s vodami v „reťazci“ opatrení.

- Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státa; myslí sa tým nielen počet ale aj umiestnenie, aby svojou korunou tieto 4 parkovacie státa tienili. Koreňovú sústavu pri tom je potrebné zakladať tzv. švédskym systémom:



alebo ako alternatívu použiť systém tzv. stromových buniek:



- Parkovacie státa samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek.





6) Špecifické otázky týkajúce sa navrhovanej činnosti resp. jej zmeny

- a. ZDS je odborníkom na právo životného prostredia ako aj na implementáciu sekundárneho práva EÚ v národných podmienkach a preto je potrebné zvážiť jeho väčšiu angažovanosť v procese EIA podľa §29 ods.8 zákona o posudzovaní vplyvov ako relevantnej environmentálnej organizácii a vyžiadať si od ZDS podrobnejšiu kvalitatívnu analýzu zámeru prípadne ho za týmto účelom prizvať na prerokovanie zámeru s navrhovateľom ako relevantného subjektu. Akceptovanie resp. neakceptovanie ZDS ako relevantného subjektu je potrebné riadne zdôvodniť.
- b. Žiadame uložiť podmienku rozhodnutia v znení „Vytvoriť nové ekosystémové funkcionality prostredníctvom vytvorenia prvkov modro-zelenej infraštruktúry (vegetačné strechy, vegetačné parkovisko, vytvorenie lokálneho parčíku ako krajinne významného prvku, vegetačné fasády, stromoradia pozdĺž ramien okružnej križovatky švédskym systémom).“

Podľa čl.44 ods.4 a ods.5 Ústavy SR „Štát dbá o šetrné využívanie prírodných zdrojov, o ochranu poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy, o ekologickú rovnováhu a o účinnú starostlivosť o životné prostredie a zabezpečuje ochranu určeným druhom voľne rastúcich rastlín a voľne žijúcich živočíchov. (5) Poľnohospodárska pôda a lesná pôda ako neobnoviteľné prírodné zdroje požívajú osobitnú ochranu zo strany štátu a spoločnosti.“, ktorú v mene štátu v súlade s čl.44 ods.6 Ústavy SR v zisťovacom konaní zabezpečuje úrad posudzovania vplyvov na životné prostredie dôkladným a úplným zistením skutkového stavu predpokladaných vplyvov na životné prostredie v zmysle vyššie citovaných právnych predpisov.

Očakávame, že štát bude prostredníctvom úradu účinne vymáhať a uplatňovať právne predpisy v oblasti životného prostredia (citované aj v tomto stanovisku) voči navrhovateľovi a ním predloženému oznámeniu o navrhovanej činnosti resp. jej zmeny. Presvedčíme sa o tom v rozhodnutí o výsledku zisťovacieho konania.

S pozdravom,

--



Združenie domových samospráv | Marcel Slávik
sídlo: Rovnianska 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Horná Potôň 255 | 930 36 Horná Potôň
+421 907 901 676
www.samospravydomov.org
www.enviroportal.org
www.climaterealityproject.com

Od: eia@samospravydomov.org
Odoslané: sobota 19. júla 2025 20:12
Komu: oszp.ZA@minv.sk
Kópia: zds-mailing-list@googlegroups.com
Predmet: OU-ZA-OSZP3-2025/050714-012 (EIA: REZIDENČNÝ KOMPLEX ORCHIDEA RAJEC - VOJTOVÁ)
Prílohy: zavazne-stanovisko-zo-zk-pdf.pdf

Odvolaie voči rozhodnutiu zo zisťovacieho konania č. OU-ZA-OSZP3-2025/050714-012

Príkaz advokátovi JUDr. Jánovi Tkáčovi spísať a podať správnu žalobu na ochranu zákonnosti v oblasti životného prostredia

Podľa §29 ods.16 písm.b zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „*Proti záväznému stanovisku zo zisťovacieho konania, v ktorom príslušný orgán určil, že sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena nebude posudzovať podľa tohto zákona, môže podať odvolanie ... dotknutá verejnosť podľa § 3 písm. t).*“; Zrušenie domových samospráv (ZDS) je zainteresovanou verejnosťou podľa §3 písm.t zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a ZDS toto právo aj využíva.

Podľa §29 ods.20 zákona o EIA „*Dotknutá verejnosť uvedená v §3 písm.t) sa môže žalobou domáhať zrušenia záväzného stanoviska zo zisťovacieho konania vydaného podľa odseku 15, ktorým sa určí, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena sa nebude posudzovať podľa tohto zákona, a napadnúť jeho vecnú alebo procesnú zákonnosť.*“; Zrušenie domových samospráv (ZDS) je zainteresovanou verejnosťou podľa §3 písm.t zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a ZDS toto právo aj využíva.

Podľa §61 písm.c Správneho súdneho poriadku „*Žaloba je procesný úkon, ktorým zainteresovaná verejnosť uplatňuje právo na súdnu ochranu vo veciach životného prostredia.*“

Podľa §177 ods.2 Správneho súdneho poriadku „*Ochrany iných ako subjektívnych práv sa môže domáhať len prokurátor alebo subjekt výslovne na to oprávnený zákonom.*“

Podľa §178 ods.3 Správneho súdneho poriadku „*Zainteresovaná verejnosť je oprávnená podať správnu žalobu proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy, ak tvrdí, že tým bol porušený verejný záujem v oblasti životného prostredia.*“

Podľa §191 ods.1 písm.d a písm.g Správneho súdneho poriadku „*Správny súd rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ak je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov a došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia vo veci samej.*“

Žalobným dôvodom je *nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť* (§191 ods.1 písm.d SSP pre body „1“) až „4“), *nedostatočnosť skutkového zisťovania* (§191 ods.1 písm.e SSP pre bod „5“) a *nesprávny procesný postup* žalovaného (§191 ods.1 písm.c v spojení s písm.d SSP). Následkom je porušenie ústavného práva na úplné a včasné informácie o životnom prostredí, čo je žalobným dôvodom nesprávneho právneho posúdenia veci (§191 ods.1 písm.c SSP).

Zainteresovaná verejnosť má legitímny záujem a očakávanie, že žalované rozhodnutie bude podľa §191 ods.1 SSP zrušené ak sa preukáže dôvody žaloby a to podľa §134 ods.1 SSP v rozsahu žalobných bodov.

Podľa §19 zákona č.17/1992 Zb. o životnom prostredí „*Každý, kto zistí, že hrozí poškodenie životného prostredia alebo že k nemu už došlo, je povinný urobiť v medziach svojich možností nevyhnutné opatrenia na odvrátenie hrozby alebo na zmiernenie následkov a bez meškania ohlásiť tieto skutočnosti orgánu štátnej správy; povinnosť zasiahnuť nemá ten, kto by tým ohrozil život alebo zdravie svoje alebo blízkej osoby.*“; ZDS ako subjekt zainteresovanej verejnosti špecializujúce sa na kvalitu životného prostredia v mestách a dedinách je viazané povinnosťou

vyplývajúcou z citovaného ustanovenia zákona o životnom prostredí. Opatrením na zvrátenie rizika vyplývajúceho z nedostatočnosti rozhodnutia zo zisťovacieho konania a konania, ktoré k nemu viedlo sú odvolanie a správna žaloba ako prostriedku účinnej nápravy a spravodlivosti v oblasti životného prostredia. Dôvody na uplatnenie odvolania a žaloby sú:

Nepreskúmateľnosť žalovaného rozhodnutia (§29 ods.7 zákona o EIA a §191 ods.1 písm.d):

- 1) Podľa §29 ods.7 zákona č.24/2006 Z.z. „Pri určovaní, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, sa primerane použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na písomné stanoviská doručené podľa odsekov 4 a 5.“

Uplatnenie tejto normy zákona o EIA je nezrozumiteľné a nepreskúmateľné pre nedostatok právneho vyhodnotenia spočívajúceho v uvedení, ktoré konkrétne kritériá boli použité, ako boli použité a vyhodnotené a aký vplyv malo toto vyhodnotenie na výrok rozhodnutia či už v časti o ďalšom neposudzovaní alebo v časti uloženia podmienok rozhodnutia.

Napadnuté rozhodnutie je založené na plagiáte – extenzívnom prekopírovaní rozsiahlych častí zámeru bez označenia, že ide o citáciu zámeru.

Hoci citovanie a použitie zámeru je legitímne a správne, nemôže však súčasne slúžiť ako skutkové zistenia navrhovateľa identifikované v zámere, skutkové zistenia úradu posudzovania EIA zistené v zisťovacom konaní a zároveň vyhodnotenie kritérií zisťovacieho konania podľa prílohy č.10 k zákonu o EIA; môže ísť len o jednu z uvedených alternatív. Z administratívneho spisu je zrejmé, že sa jedná o plagiát (doslovnú a neoznačenú kópiu) rozsiahlych častí zámeru.

Odôvodnenie síce obsahuje uvedenie hlavných dôvodov na ktorých bolo založené (teda formálne spĺňa náležitosti §29 ods.15 zákona o EIA), avšak časť tohto vyhodnotenia venujúca sa použitým kritériám je všeobecná a nekonkrétna: „OÚ Žilina v rámci zisťovacieho konania z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zvažovaní ďalšieho postupu v zmysle ustanovení zákona EIA vychádzalo zo zámeru navrhovanej činnosti, pričom použilo aj kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona EIA, uvedené v prílohe č. 10 k zákonu č. 24/2006 Z.z. EIA, ktorá je transpozíciou prílohy č. III Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.“

Odôvodnenie taktiež obsahuje vyhodnotenie stanovísk doručených k zámeru a teda spĺňa formálne náležitosti podľa §29 ods.4 zákona o EIA (vyhodnotenie doručených stanovísk), avšak pri viacerých stanoviskách dotknutých orgánov nie je zrejmé akým spôsobom a či vôbec vplývali na rozhodnutie vo veci samej (napr. Okresný úrad Žilina č. OU-ZA-OOP6-2025/053240-2/KOZ zo dňa 18.06.2025; podľa listu išlo o vyjadrenie k procesu SEA a nie k zisťovaciemu konaniu | stanovisko Ministerstva dopravy SR č. 19495/2025/SSP/49313 vo vzťahu k hluku).

Z odôvodnenia rozhodnutia nie je možné si utvoriť zrozumiteľný názor na to, na základe ktorých kritérií úrad rozhodol tak ako rozhodol a prečo tak rozhodol. V odôvodnení absentuje celý kauzálny nexus racionálne prepájajúci skutkové zisťovanie s výrokom rozhodnutia práve z hľadiska aplikácie normy §29 ods.7 zákona o EIA v časti použitých kritérií zisťovacieho konania podľa prílohy č.10 k zákonu o EIA ako aj v prípade niektorých stanovísk dotknutých orgánov.

Z rozhodnutia je nezrozumiteľné ako úrad posudzovania EIA uplatnil pri svojom rozhodovaní normu §29 ods.7 zákona o EIA.

- 2) Z vyhodnotenia pripomienok je zrejmé, že ak je uvedený spôsob, ako úrad posudzovania EIA zohľadnil stanovisko dotknutého orgánu, tak išlo o vplyv na podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania. V tomto smere úplne vyhodnotenie neabsentuje; napriek tomu je toto vyhodnotenie nedostatočné vo vzťahu k systematickému a teleologickému výkladu zákona o EIA vo vzťahu k podmienkam rozhodnutia zo zisťovacieho konania.

Podľa §2 písm.d zákona o EIA je účelom zákona o EIA aj „určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia⁴⁾.“; legislatívny odkaz odkazuje na ustanovenia §4 zákona č.17/1992 Zb. o životnom prostredí.

Ustanovenie §4 zákona o životnom prostredí definuje ekologickú stabilitu „*Ekologická stabilita je schopnosť ekosystému vyrovnávať zmeny spôsobené vonkajšími činiteľmi a zachovávať svoje prirodzené vlastnosti a funkcie.*“

Podľa §17 ods.1 zákona č.17/1992 Zb. o životnom prostredí „*Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie.*“

V dôsledku citovaných ustanovení zákona sa teda spresňuje pohľad na podmienky určené v rozhodnutí zo zisťovacieho konania a rozhodne nejde o opatrenia, ktoré sú plne v dispozícii úradu; musí ísť o opatrenia, ktorými sa zabezpečuje ekologická stabilita a to opatreniami, ktorými sa predchádza znečisťovaniu alebo poškodzovaniu.

Čo je znečistenie a čo poškodenie životného prostredia definuje §8 zákona o životnom prostredí:

(1) Znečisťovanie životného prostredia je vnášanie takých fyzikálnych, chemických alebo biologických činiteľov do životného prostredia v dôsledku ľudskej činnosti, ktoré sú svojou podstatou alebo množstvom cudzorodé pre dané prostredie.

(2) Poškodzovanie životného prostredia je zhoršovanie jeho stavu znečisťovaním alebo inou ľudskou činnosťou nad mieru ustanovenú osobitnými predpismi.

Znečistenie životného prostredia pri tom nemusí byť zhoršenie stavu životného prostredia; napríklad vybudovanie mestského parku alebo arboreta na mieste, kde predtým bola obyčajná lúka je znečistením životného prostredia aj keď nejde o poškodenie životného prostredia a stav životného prostredia sa dokonca z pohľadu biodiverzity dokonca zlepšil. Ide však o umelý prvok a ten je znečisťujúcim vplyvom.

Z uvedeného systematického a teleologického výkladu environmentálneho práva je zrejmé, že odôvodnenie vyhodnotenia zohľadnenia pripomienok dotknutých orgánov je nedostatočné a formalistické.

Kauzálny nexus racionálne prepájajúci vyjadrenie dotknutého orgánu s podmienkami rozhodnutia mal vysvetliť aký konkrétny negatívny vplyv sa rieši a akou podmienkou a aké sú očakávané účinky tohto opatrenia. Nemusí ísť pri tom komplikované vyjadrenia, ale musí ísť o zrozumiteľné vyhodnotenie.

- 3) Podmienky rozhodnutia nie sú podmienkami, ktoré sa myslia §29 ods.15 zákona o EIA v jeho gramatickom, systematickom a teleologickom výklade.

Podľa §29 ods.15 zákona o EIA „*Záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania obsahuje hlavné dôvody, pre ktorý príslušný orgán určil, že sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena nemá posudzovať podľa tohto zákona s odkazom na príslušné kritériá uvedené v prílohe č. 10 tohto zákona, ako aj vlastnosti projektu alebo plánovaného opatrenia, ktorými sa má zabrániť alebo predísť tomu, čo by inak mohli byť významné nepriaznivé vplyvy na životné prostredie, ak ich navrhovateľ navrhol.*“

Napadnuté rozhodnutie neobsahuje ani vlastnosti projektu, ktoré má navrhovateľ splniť a ani plánované zmierňujúce opatrenia; ide o doslovnú citáciu vyjadrení dotknutých orgánov v zisťovacom konaní, ktoré sú svojim obsahom parafrázou zákonov a teda všeobecných (nie konkrétnych) právnych povinností, ktoré sú už zo zákona uložené všetkým a tak ich uvedenie v podmienkach nielenže je zbytočné pre duplicitu ale hlavne je obsahovo nevýpovedné, lebo právny predpis ako norma pôsobíaca ergo omnes je typická všeobecnosťou a nie konkrétnosťou.

Podľa §2 písm.d zákona o EIA „*určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia*“.

Podmienky rozhodnutia teda majú mať charakter podstatného mena či adjektíva (vlastnosť alebo opatrenie), ktorého podstatnou vlastnosťou je zmiernovanie alebo eliminácia identifikovaných negatívnych vplyvov na životné prostredie. To však v napadnutom rozhodnutí uvedené podmienky nespĺňajú lebo nie sú ani

vlastnosťami ani opatreniami ale len parafrázou príslušných právnych predpisov a svojim pôsobením smerujú len k zisťovaniu relevantných vplyvov na životné prostredie.

Podľa §1 zákona č.17/1992 Zb. o životnom prostredí „Zákon vymedzuje základné pojmy a ustanovuje základné zásady ochrany životného prostredia a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane a zlepšovaní stavu životného prostredia a pri využívaní prírodných zdrojov; vychádza pritom z princípu trvalo udržateľného rozvoja.“; podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí „Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie.“ Týmto zákonom sa vysvetľuje ústavno-konformné používanie pojmov v oblasti životného prostredia (práva a povinnosti podľa čl.44 Ústavy SR sa vykladajú podľa ustanovení zákona o životnom prostredí).

Uložené podmienky tak nesmerujú ani k ústavno-konformnému uloženiu právnych povinností navrhovateľa.

Účinné opatrenia tak v dôsledku §17 ods.1 zákona o životnom prostredí mali byť už súčasťou zámeru; ak sa v ňom však neuvádzali alebo nebolo skutkové zisťovanie dostatočné - ako v tomto prípade – potom mal úrad povinnosť uložiť podmienky ako konkrétne negatívne vplyvy eliminujúce alebo zmierňujúce opatrenia vymedzené buď priamo ich označením alebo vymedzené aspoň ich vlastnosťami.

4) V tomto kontexte poukazujeme na judikátorne závery súdnych autorít:

- *Správny súdny poriadok v ustanovení § 191 ods. 1 písm. d) upravuje ako jeden z dôvodov zrušenia preskúmaného rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy jeho nepreskúmateľnosť, a tú následne rozlišuje na nepreskúmateľnosť pre nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov. O nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov ide okrem iného aj vtedy, ak sa orgán verejnej správy riadne nevysporiada so všetkými námietkami účastníkov konania, prípadne svoje rozhodnutie neodôvodní. Rozhodnutie orgánu verejnej správy je nepreskúmateľné a treba ho zrušiť aj vtedy, ak orgán verejnej správy svoje rozhodnutie neodôvodnil vôbec, hoci dôvody jeho rozhodnutia možno vyvodiť z obsahu administratívneho spisu. Skutočnosť, že rozhodnutie je zrozumiteľné pre orgán, ktorý ho vydal, nepostačuje, lebo rozhodnutie musí byť zrozumiteľné aj pre ostatných účastníkov konania, najmä ak sa ním účastníkovi ukladá konkrétna povinnosť*
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. októbra 2005, sp. zn. 4So226/04 zverejnený v Zbierke NS SR pod R 33/06)
- *Z ustanovenia § 47 ods. 3 správneho poriadku vyplýva, že v odôvodnení rozhodnutia sa uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol orgán verejnej správy vedený pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodoval. Podľa názoru správneho súdu zároveň argumenty a závery orgánu verejnej správy nesmú vzbudiť pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti. Z odôvodnenia musí rovnako plynúť vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Rozhodnutie, ktorého odôvodnenie nespĺňa tieto náležitosti je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pretože nedáva dostatočné záruky, že nebolo vydané v dôsledku svojvôle. O nepreskúmateľnosť pre nezrozumiteľnosť ide vtedy, ak je rozhodnutie nejasné alebo protirečivé.*

Rozhodnutie orgánu verejnej správy musí byť vydané v súlade s právnymi predpismi, t.j. musí byť vydané príslušným orgánom verejnej správy, vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a obsahovať predpísané náležitosti. Náležitosti rozhodnutia sú upravené v ustanovení § 47 správneho poriadku, v zmysle ktorého musí rozhodnutie obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Pokiaľ sa rozhodnutím nevyhovuje všetkým účastníkom konania, musí byť rozhodnutie riadne odôvodnené v súlade s § 47 ods. 3 správneho poriadku, s uvedením, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol orgán verejnej správy vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia. Týmto požiadavkám napadnuté rozhodnutie podľa názoru správneho súdu jednoznačne nevyhovuje a je podľa názoru správneho súdu absolútne nedostačujúce, ak orgán verejnej správy vo svojom odôvodnení odkáže len na vyjadrenie účastníka administratívneho konania (navyššie len úplne všeobecne, bez uvedenia akýchkoľvek konkrétností), keď predmetom administratívneho konania bolo vydanie stavebného povolenia na základe žiadosti tohto účastníka ako stavebníka, vrátane projektovej dokumentácie zabezpečenej týmto

účastníkom. Žalobca pritom v odvolaní vzniesol konkrétne námietky, a aj s ohľadom na uvedené bolo podľa názoru správneho súdu potrebné sa zo strany žalovaného s nimi dôsledne vysporiadať.

Podľa názoru správneho súdu argumenty a závery orgánu verejnej správy musia byť vyjadrené v rozhodnutí vydanom vo veci, nesmú vzbudiť pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti, z odôvodnenia musí plynúť vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami, ktoré orgán verejnej správy viedol pri hodnotení dôkazov na jednej strane a jeho právnymi závermi na strane druhej. Zároveň následne jasným a zrozumiteľným spôsobom orgán verejnej správy svojím odôvodnením dáva odpovede na tie skutkové závery, ktoré boli pre rozhodnutie rozhodujúce pri zachovaní primeranej miery logiky zrozumiteľnej nielen pre orgán verejnej správy, ale aj pre adresáta rozhodnutia. Rozhodnutie, ktorého odôvodnenie nespĺňa tieto náležitosti je nepreskúmateľné, pretože nedáva dostatočné záruky, že nebolo vydané v dôsledku svojvôle. Správny súd z dôvodov uvedených vyššie dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v súlade so zákonom, preto ho s poukazom na § 191 ods. 1 písm. d) SSP zrušil. (Rozsudok Správneho súdu v Košiciach č. PO-2S/62/2021)

Nedostatok skutkového zisťovania (§29 ods.7 zákona o EIA a §191 ods.1 písm.e SSP):

- 5) Podmienka č.6 nie je podmienkou ani opatrením vôbec, ide o prenesenie povinnosti zistenia skutkového stavu na povoľujúci orgán,

Podľa §2 písm.e zákona č.24/2006 Z.z. o EIA „získať odborný podklad na schválenie strategického dokumentu a na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.“

Podľa čl.45 Ústavy SR „Každý má právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu.“

Podľa doktríny ústavného práva (DRGONEC, Ján. In: DRGONEC, Ján. Ústava Slovenskej republiky. 2. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2019, 1792 s., ISBN 978-80-89603-39-8) sa na v súvislosti s čl.45 Ústavy SR vyžaduje súbežná kumulácia včasnosti aj úplnosti.

Informácie o vplyvoch navrhovanej činnosti nie sú v čase vydania rozhodnutia úplné nakoľko zisťovania rozhodných a podstatných informácií o vplyvoch navrhovanej činnosti sa podmienkami rozhodnutia prenášajú na budúce povoľujúce orgány.

Úplnú informáciu o vplyvoch navrhovanej činnosti teda verejnosť dostane až počas povoľovacích konaní, čo nie je v súlade so znením zákona o EIA a nie je ani v súlade s teleologickým výkladom zákona o EIA.

Malo ísť pri to o spôsob, akým úrad posudzovania EIA „premietol“ časť stanoviska Ministerstva dopravy do podmienok rozhodnutia – tak, že sa jej obsahom vôbec nezaoberal a jej riešenie posunul na povoľujúci orgán.

Porušenie práva na úplné a včasné informácie o vplyvoch navrhovanej činnosti (čl.45 Ústavy SR v spojení s §2 písm.d, písm.e zákona o EIA a §191 ods.1 písm.c SSP)

- 6) Nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť ako aj nedostatočnosť skutkového zisťovania opísané v predchádzajúcich bodoch spôsobujú, že žalované rozhodnutie neposkytuje úplnú a včasnú informáciu o životnom prostredí tak, ako ich predpokladajú právne predpisy.

Rozsah odôvodnenia bol vykonaný výlučne mechanicky a formalisticky na základe doslovného gramatického výkladu a nedá sa prehliadnuť aj „úradnícka zotrvačnosť“ teda zjavná „inšpirácia“ spôsobom rozhodovania do konca roku 2024 (čo hraničí s použitím neúčinného právneho predpisu - §191 ods.1 písm.a SSP).

Pri interpretácii právnych noriem je nutné uplatniť ústavný imperatív systematického, teleologického a racionálneho výkladu práva:

- „...k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona. Jazykový výklad môže totiž v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu predstavovať len prvotné priblíženie sa k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis; na overenie správnosti či nesprávnosti výkladu, resp. na jeho doplnenie či spresnenie potom slúžia ostatné interpretačné prístupy

postavené na roveň gramatickému výkladu, najmä teleologický a systematický výklad vrátane ústavne konformného výkladu, ktoré sú spôsobilé v kontexte racionálnej argumentácie predstavovať významný korektív pri zistení obsahu a zmyslu aplikovanej právnej normy.“

(rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 295/2017)

- „Ústavný súd na tomto mieste pripomína svoju stabilizovanú judikatúru odkazujúcu na zásadu ústavne konformného výkladu (čl. 152 ods. 4 ústavy), podľa ktorej v záujme dodržania a ochrany základných práv je potrebné v niektorých prípadoch upustiť od doslovného jazykového alebo formalistického výkladu a zvoliť výklad zaručujúci ochranu základných práv. Viazanosť orgánov verejnej moci zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení, pretože limitácia orgánov verejnej moci zákonom nepredstavuje iba viazanosť orgánov verejnej moci textom, ale aj zmyslom a účelom zákona v záujme ochrany nielen zákonnosti, ale aj ústavnosti.“
- (nález Ústavného súdu SR III.ÚS 341/07)

Systematický, teleologický a racionálny výklad práva sa zároveň má prejavovať v obsahu odôvodnenia teda, že rozhodnutie je pochopiteľné a zrozumiteľné len z hľadiska gramatického výkladu noriem §29 definujúceho formálne náležitosti rozhodnutia ale má zohľadniť aj rôzne ďalšie normy environmentálneho práva. Len takáto informácie o životnom prostredí a jeho vplyvoch je úplná a včasná primerane stavu poznania v zisťovacom konaní.

Procesné pochybenia úradu posudzovania EIA v dôsledku absencie systematického a eurokonformného výkladu zákona o EIA (porušenie Smernice o EIA a §191 ods.1 písm.c, písm.g SSP)

- 7) Boli porušené viaceré základné zásady procesných postupov v osobitnom administratívnom konaní v miere spôsobujúcej procesnú nezákonnosť zisťovacieho konania s následkom denegatio iustitiae v oblasti životného prostredia podľa zákona o EIA, Aarhuského dohovoru a Smernice o EIA.**

Podľa § 64 zákona EIA sa na zisťovacie konania podľa § 29 nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. Zákon EIA osobitne neupravuje procesné normy ohľadne procesného postavenia jednotlivých osobitných procesných strán. Avšak vychádzajúc z judikátu Najvyššieho súdu SR č. 1Sžr/68/2011 zásady správneho konania sa musia vzťahovať aj na osobitné správne konania, ktoré subsidiárne pôsobenie zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) výslovne vylúčili.

Jednou zo základných zásad administratívnych konaní je ochrana práv a povinností procesných strán ustanovená v §3 ods.1 správneho poriadku a zásada procesnej rovnosti procesných strán podľa §4 ods.2 správneho poriadku.

Tieto zásady vo vzťahu k ZDS a zainteresovanej verejnosti neboli dostatočne uplatňované ani podľa vnútroštátneho práva procesného: identifikácia procesných strán ako analógia identifikácie účastníkov konania za účelom naplnenia zásady súčinnosti úradu s procesnými stranami, aby pre procesné nedostatky na strane úradu neutrpeli ujmu na právach podľa §3 ods.2 správneho poriadku. Hoci v zisťovacom konaní nie sú procesné strany podľa správneho poriadku (účastníci), procesnými stranami sú osobitné subjekty podľa §2 zákona o EIA, ktorým z právnych predpisov vyplývajú procesné aj materiálne práva a povinnosti. Úrad sa identifikáciou týchto osobitných procesných strán nezaoberal a preto nemohol ani byť dostatočne súčinný.

Porušená bola aj zásada správneho vybavenia veci a hospodárnosti konania podľa §3 ods.4 správneho poriadku tým, že úrad nevychádzal z eurokonformného výkladu zákona o EIA ani len podľa Dôvodovej správy k zákonu č.350/2024 Z.z. podľa ktorej sa jednotlivým ustanoveniami §29 ako aj tomuto paragrafu ako celku pripisuje účel „screeningu“ podľa Smernice o EIA. V dôsledku toho správny úrad nekonal podľa účelu a cieľa zákona vecne správne a v konečnom dôsledku tak fakticky konal podľa správneho poriadku práve preto, že nepostupoval podľa eurokonformného výkladu. Za následok to má nielen vecnú nesprávnosť ale aj nehospodárnosť konania a procesný postup, ktorý sa voči zainteresovanej verejnosti javí ako šikanózný (upierajúci jej procesné a vecné práva).

Absentuje uvedenie procesných strán, ktoré sa zisťovacieho konania zúčastnili; nikde nie je uvedené napr. že sa zisťovacieho konania zúčastnila zainteresovaná verejnosť, či tým prejavila záujem na realizácii navrhovanej činnosti a či jej tým vznikol hmotno-právny základ pre účasť na nasledujúcom povoľovacom konaní. Združeniu domových samospráv ani nebolo doručované rozhodnutie zo zisťovacieho konania tak ako ostatným subjektom

zúčastnených na zisťovacom konaní, čím bola porušená zásada procesnej rovnosti procesných strán v administratívnom konaní. Úrad posudzovania vplyvov na životné prostredie nekonal zo zainteresovanou verejnosťou zastúpenou ZDS ako s procesnou stranou zisťovacieho konania, čím boli porušené procesné práva zainteresovanej verejnosti.

Ako následok bola porušená základná zásada ochrany životného prostredia podľa §15 zákona č.17/1992 Zb. o životnom prostredí zakladajúca nárok, na primeranú procesnú a vecnú zúčastnenosť na predmetnom zisťovacom konaní, pričom rozsah procesných a vecných práv je daný nielen zákonom o EIA ale aj Smernicou o EIA a Aarhuským dohovorom ako právnymi predpismi vyššej právnej sily. V zmysle recepčného ustanovenia §66 zákona o EIA je Smernica o EIA súčasťou vnútroštátneho právneho poriadku a uplatňuje sa priamo ako všeobecný právny predpis vyššej právnej sily, čo v danom prípade nebolo dodržané, čo spôsobilo v konečnom dôsledku porušenie viacerých ustanovení Smernice o EIA. Rovnako neboli uplatňované ani normy Aarhuského dohovoru ako právneho predpisu vyššej právnej sily, čo spôsobilo porušenie viacerých ustanovení čl.6 Aarhuského dohovoru. V konečnom dôsledku sa s procesnou stranou zainteresovanej verejnosti konalo s nedostatočnou súčinnosťou a na jej práva a záujmy sa prihliadalo nedostatočne.

- 8) Vylúčenie správneho poriadku zo zisťovacích k Podľa § 64 zákona EIA sa na zisťovacie konania podľa § 29 nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. Zákon EIA osobitne neupravuje vo svojich právnych ustanoveniach, čo má byť predmetom preskúmania v odvolacom konaní. Avšak vychádzajúc z judikátu Najvyššieho súdu SR č. 1Sžr/68/2011 zásady správneho konania sa musia vzťahovať aj na osobitné správne konania, ktoré subsidiárne pôsobenie zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) výslovne vylúčili. Konaní malo zabezpečiť zameranie na osobitné procesné inštitúty §29 zákona o EIA a ich plné využitie za účelom naplnenia účelu zákona a Smernice o EIA – teda aby prebehol ako tzv. screening odbornou diskusiou medzi príslušným úradom posudzovania EIA, dotknutou obcou a navrhovateľom podľa §29 ods.6 a aby si zabezpečil doplňujúce informácie k zámeru dopytom od relevantných organizácií podľa §29 ods.8 zákona o EIA. Procesná nezákonnosť spočíva v nedôslednej aplikácii derogačného ustanovenia §64 písm.f zákona o EIA o neuplatňovaní správneho poriadku v zisťovacom konaní a to tým, že ho fakticky skryto uplatňoval analogicky.

V prvom rade si treba uvedomiť, že úrad posudzovania NIE JE správnym orgánom; napriek tomu sa úrad nedokázal oslobodiť od vplyvu správneho poriadku a je zjavné, že zisťovacie konanie viedol ako kvázi správne konanie. Ide o prvé principiálne zlyhanie. Chápanie vlastného seba ako predovšetkým správneho orgánu podľa správneho poriadku a nie ako odborného orgánu starostlivosti o životné prostredie podľa §12 zákona č.525/2001 Z.z. o starostlivosti o životné prostredie. Iným slovom – problémom úradníka je, že sám seba vníma predovšetkým ako byrokrata a nie odborníka zabezpečujúceho konkrétnu odbornú agendu starostlivosti o životné prostredie.

Vplyv správneho poriadku spôsobuje, že rozhodnutie je vo finále fakticky arbitrárne, svojvoľné a v rozpore so zákonom o EIA; nesprávny procesný postup spočíva v nedostatočnom uplatnení derogačného ustanovenia §64 písm.f zákona o EIA podľa ktorého sa správy poriadok neuplatňuje.

Príslušný úrad sám seba vníma stále ako vnútroštátny správny orgán realizujúci štátnu správu podľa slovenského práva; príslušný úrad však sám seba dostatočne nevníma ako osobitný orgán starostlivosti o životné prostredie realizujúci európsku agendu podľa Smernice o EIA. Uplatňuje teda aspoň analogicky všeobecný procesný predpis správneho poriadku pričom vôbec neuplatňuje osobitný zákon č.525/2001 Z.z. o štátnej starostlivosti o životné prostredie a neuplatňuje legislatívny výklad ustanovení zákona o EIA podľa Dôvodovej správy k zákonu č.350/2024 Z.z.

Výsledkom je taký výklad ustanovení zákona o EIA, ktorý je úradmi interpretovaný skrytým analogickým uplatňovaním správneho poriadku bez toho, aby sa uplatňoval tzv. eurokonformný výklad práva.

Legislatívec však poskytol obsiahly výklad ustanovení nového zákona o EIA a to v Dôvodovej správe k zákonu č.350/2024. Z.z., ktorým sa rekodifikoval zákon o EIA a to najmä proces zisťovacieho konania. Z dôvodovej správy vyberáme:

A. Všeobecná časť

Základným cieľom posudzovania vplyvov na životné prostredie je uplatňovanie zásad ochrany životného prostredia už v štádiu prípravy strategických dokumentov a projektov prostredníctvom komplexného posúdenia ich vplyvov na životné prostredie, ktoré umožní zapojenie širokého okruhu subjektov vrátane verejnosti počas celého procesu posudzovania vplyvov, až do schválenia strategického dokumentu alebo vydania konečného rozhodnutia o povolení navrhovanej činnosti.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie verejných a súkromných projektov zaviedol zákonodarca do slovenskej legislatívy v roku 1994 zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie s cieľom plne harmonizovať proces posudzovania vplyvov na životné prostredie s požiadavkami smernice 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (smernica SEA) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 85/337/EEC o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (smernica EIA) bol v roku 2006 prijatý v súčasnosti platný zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. V roku 2011 Európska únia prijala úplne novú smernicu, smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (kodifikované znenie) v platnom znení (ďalej len „smernica EIA v platnom znení“). Zmeny ňou vyvolané boli transponované do platného zákona novelou č. 142/2017 Z. z. s účinnosťou od 15. júna 2017.

Účelom návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“) je priblížením hlavnému účelu smernice zefektívniť procesy súvisiace s hodnotením vplyvov - zisťovacie konanie, určenie rozsahu hodnotenia i samotné posudzovanie vplyvov na životné prostredie – pri súčasnom posilnení odbornej stránky posudzovania a zabezpečenia úplnej účasti verejnosti v rozsahu definovanom v európskej legislatíve a Aarhuskom dohovore.

Súčasný zákon o posudzovaní vplyvov bol prijatý pred takmer 20 rokmi a odvtedy bol novelizovaný viac ako 20 krát. Hlavné zmeny boli do zákona prijaté po schválení novej Smernice o posudzovaní určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie č. 2011/92/EÚ jej významnej revíziu z roku 2014. Hoci mnohé tézy a ustanovenia z novej smernice a jej revízie boli do zákona implementované, v štrukturálnej a procesnej oblasti novela zákona nereagovala na jasné rozdelenie procesov súvisiacich s posudzovaním vplyvov na životné prostredie definované v Smernici EIA (osobitne rozdelenie zisťovacieho konania – screeningu, určenia rozsahu hodnotenia a samotného procesu posudzovania vplyvov). Práve zastaraný model uplatňovania týchto procesov často v praxi viedol k neodôvodneným prieťahom a stagnácii EIA procesov v Slovenskej republike.

Návrh zákona preto, po vzore smernice EIA v platnom znení, prináša jednoznačné oddelenie procesu zisťovacieho konania a určenia rozsahu hodnotenia od samotného procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, zjednodušenie a zníženie počtu súvisiacich procesných úkonov a zároveň presnejšie upravuje požiadavky na odbornosť osôb vykonávajúcich hodnotenie vplyvov, s cieľom maximálne sa vo všetkých oblastiach priblížiť Smernici EIA. V rovnakom duchu novela mení a dopĺňa niektoré prílohy.

Návrh zákona vychádza z Programového vyhlásenia vlády z roku 2023, ktoré si dalo za cieľ zjednodušenie procesov EIA na národnej úrovni pri zachovaní súladu s európskou legislatívou. Následne bola odložená účinnosť reformy stavebnej legislatívy a tým aj novely č. 272/2023 Z.z. Predmetný odklad a predpoklad zmien v schválenej podobe reformy stavebnej legislatívy vyvolali, do času ich prijatia, potrebu novely zákona o posudzovaní vplyvov s cieľom zefektívniť procesy a dôsledným uplatnením zásad Smernice EIA v platnom znení priblížiť kvalitu a celkovú dĺžku procesov EIA európskemu štandardu.

Návrh zákona nemá vplyv na informatizáciu spoločnosti, sociálny vplyv ani vplyv na služby verejnej správy pre občana. Predkladaný návrh zákona má pozitívny vplyv na životné prostredie. Predkladaný návrh zákona má pozitívny ale aj negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy a tiež na podnikateľské prostredie.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, so zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v Slovenskej republike, s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K Čl. I

K bodom 1 až 4 [§ 3]

Zmena definície posudzovania vplyvov a zisťovacieho konania vychádza zo smernice EIA v platnom znení). Celá smernica EIA v platnom znení je orientovaná hlavne na proces posudzovania vplyvov na životné prostredie, teda proces, v rámci ktorého sa „identifikujú, opíšu a posúdia náležitým spôsobom, pri každom

prípade jednotlivo, priame a nepriame významné vplyvy navrhovanej činnosti“ (čl. 3 ods. 1 smernice EIA v platnom znení) na jednotlivé faktory životného prostredia pri zabezpečení otvorenej a aktívnej účasti verejnosti s možnosťou opravných prostriedkov proti rozhodnutiam (decision) vydaným v rámci tohto procesu. Naproti tomu zisťovacie konanie (screening) je proces, ktorého účelom je určenie (determination), či projekty v Prílohe II smernice EIA v platnom znení podliehajú posudzovaniu vplyvov na životné prostredie, teda či ich realizáciou hrozí významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie. V zmysle čl. 4 smernice EIA v platnom znení sa takýto screening realizuje výlučne v komunikácii medzi navrhovateľom a príslušným orgánom a prípadne s osobitnými orgánmi podľa čl.6 ods.1 smernice EIA v platnom znení („...orgány, ktorých sa projekt bude pravdepodobne týkať z dôvodu ich osobitných právomocí v oblasti životného prostredia, alebo na základe miestnej alebo regionálnej príslušnosti...“). Novela preto zavádza novú definíciu posudzovania vplyvov na životné prostredie vychádzajúcu presne zo znenia čl. 3 ods. 1 smernice EIA v platnom znení. Táto definícia bola do smernice zavedená v revízii z roku 2014 a v tejto podobe doteraz nebola transponovaná do nášho zákona. Požiadavky definované v čl. 8 smernice EIA v platnom znení sú realizované prostredníctvom povinnosti integrovať odôvodnené závery vyplývajúce z posudzovania vplyvov na životné prostredie do akéhokoľvek povolenia na realizáciu navrhovanej činnosti alebo jej zmeny. Podľa čl. 1 bod 2 písm. c) smernice EIA v platnom znení „povolenie“ znamená rozhodnutie príslušného orgánu alebo orgánov, ktoré oprávňuje navrhovateľa realizovať navrhovanú činnosť alebo jej zmenu; teda ide o integráciu záverov do rozhodnutí o povolení navrhovanej činnosti alebo jej zmeny napríklad podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon), zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podobne. Zároveň sa samostatne definuje proces zisťovacieho konania ako postup, ktorého výsledkom má byť odborné určenie (determination), či navrhovaná činnosť alebo jej zmena definovaná v Prílohe č. 8, časti B má potenciál spôsobiť významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie a teda či má byť predmetom procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie. Primerane sa dokumentácia s doterajšími názvami Zámer a Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti zachováva iba pre procesy zisťovacieho konania.

Podstata screeningu spočíva v tom, že úrad má identifikovať vplyvy na životné, prostredie na základe informácií zo zámeru a určiť, či je takáto informácia dostatočná na zabezpečenie environmentálnej kvality zámeru navrhovanej činnosti či jej zmeny alebo sa vyžaduje ďalšie posudzovanie vplyvov na životné prostredie.

Konkrétne procesné zlyhanie úradu spočíva v tom, že v dôsledku vnímania samého seba ako správneho orgánu, ktorý má rozhodnúť vo veci konal výlučne analogicky uplatňovaním správneho poriadku, teda zozbieral vyjadrenia dotknutých orgánov, formálne ich ústne prejednal a následne ipso facto sám na podklade týchto vyjadrení rozhodol. Ide o procesne nesprávny postup.

Podstatou screeningu je, že orgán posudzovania EIA už nerozhoduje o veci sám, ale rozhoduje v spolupráci s dotknutou obcou (ktorá ako združenie obyvateľov žijúcich na ich území háji nielen územný plán podľa §4 ods.3 písm.d zákona o obecnom zriadení ale aj zdravé životné prostredie podľa §4 ods.3 písm.h zákona o obecnom zriadení) a navrhovateľom (resp. jeho právnym zástupcom; spravidla spracovateľom zámeru). Orgán posudzovania tak už nie je ani tak mocenským orgánom ako skôr mediátorom odbornej diskusie medzi dotknutou obcou ako reprezentantom zainteresovanej verejnosti a budúceho povoľovacieho orgánu a navrhovateľom. Dotknuté orgány a verejnosť svojimi stanoviskami majú túto odbornú diskusiu usmerňovať či rozvíjať nastoľovaním odborných tém, ktoré je potrebné v rámci tzv. screeningu (ktorý je podstatou zisťovacieho konania).

Na ústnom prerokovaní zámeru sa nezúčastnili ani dotknuté orgány ani dotknutá obec, čo spôsobuje, že ústne prerokovanie bolo bezúčelným úkonom, ktorý nesplnil svoj účel a tento nebol nahradený ani postupom dopĺňujúceho písomného zisťovania.

Bolo úlohou príslušného úradu, aby zabezpečil prezenčnú alebo aspoň písomnú účasť dotknutej obce a dotknutých orgánov, aby si uplatnili stanovisko k zámeru a to ich pozvaním na ústne prerokovanie alebo výzvou na písomné vyjadrenie podľa §29 ods.6 resp. ods.8 zákona č.24/2006 Z.z. o EIA; príslušný orgán si túto procesnú povinnosť nesplnil.

Ide o podstatnú procesnú vadu konania spôsobujúca vecnú nesprávnosť a nezákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podstata zisťovacieho konania ako screeningu spočíva vo vykonaní ústneho prerokovania podľa §29 ods.6 zákona o EIA a prípadného písomného prejednaní podľa §29 ods.8 zákona o EIA. Ide o osobitné procesné inštitúty ktoré sú transpozíciou ustanovení Smernice o EIA. Nie je možné ich nahradiť vnútroštátnymi procesnými úkonmi a vnútroštátnymi procesnými prostriedkami.

Zisťovacie konanie (screening) sa od posudzovania vplyvov (assessment) líši okrem iného v rozsahu konzultácie, spôsobe jej vykonania a subjektov, ktoré sa na nej zúčastňujú.

Konzultácia v rámci zisťovacieho konania (screeningu) má ústnu formu v podobe ústneho prerokovania podľa §29 ods.6 zákona o EIA a písomnú formu v podobe písomného vysvetľovania podľa §29 ods.8 zákona o EIA; v na rozdiel od posudzovania vplyvov (assessment) kde sa konzultácia realizuje v podobe verejného prerokovania podľa §34 zákona o EIA a konzultácie podľa §63 zákona o EIA.

Ústne prerokovanie nie je druhom ústneho pojednávania (ani analogicky sa nepoužíva §20 správneho poriadku).

Závery ústneho pojednávania sú podkladom rozhodnutia úradu posudzovania EIA.

Uvedené podporuje aj judikatúra správnych súdov. Podľa precedenčného rozhodnutia Najvyššieho súdu sp.zn. 5Sžo/21/2012 „Najvyšší súd si záverom dovoľuje dať opakovane do pozornosti, že zo žiadneho zákona Slovenskej republiky, ani z Aarhuského dohovoru nevyplýva právny nárok občianskych združení a zainteresovanej verejnosti, aby ich pripomienkam, ktoré podávajú procese posudzovania vplyvov na životné prostredie, bolo vyhovené. Účelom prístupu k informáciám a účasti verejnosti na rozhodovacom procese, ako aj prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia zaručených týmto dohovorom je, aby sa verejnosť mohla nielen vyjadriť, ale najmä prostredníctvom odborníkov z oblasti životného prostredia predložiť kvalifikované pripomienky tak, aby sa hodnotiaci proces viedol bola odbornej vecnej roviny vzhľadom k cieľu (k tomu pozri bližšie rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 5Sžz/1/2010 z 28. apríli 2011 a sp. zn. 8Sžz/1/2010 z 27. januára 2011)“.

V zisťovacom konaní (screeningu) nie je zabezpečená úplná účasť zainteresovanej verejnosti ale reprezentatívne zastúpenie osobitným subjektom a to dotknutou obcou (reflektujúci kompetenciu podľa §4 ods.3 písm.h zákona o obecnom zriadení).

Úloha dotknutej obce pri ústnom pojednávaní podľa §29 ods.6 zákona o EIA je iná ako pri podávaní odôvodneného stanoviska podľa §29 ods.4 zákona o EIA.

Podávania odôvodneného stanoviska je systematicky naviazané na originálnu kompetenciu podľa §4 ods.3 písm.d zákona o obecnom zriadení: „Obec pri výkone samosprávy najmä usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis, vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce“.

Dotknutá obec však na ústnom pojednávaní realizuje inú originálnu kompetenciu a to podľa §4 ods.3 písm.h zákona o obecnom zriadení „Obec pri výkone samosprávy najmä utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport“ reflektujúci tak jej ústavné vymedzenie podľa čl.64a Ústavy SR ako „Obec a vyšší územný celok sú samostatné územné samosprávne a správne celky Slovenskej republiky združujúce osoby, ktoré majú na ich území trvalý pobyt. Podrobnosti ustanoví zákon.“ teda zo zákona osobitne zriadeného združenia, ktorého predmetom je ochrana zdravia a životného prostredia svojich obyvateľov. Na ústnom pojednávaní obec nevykonáva svoju úradnú kompetenciu ale svoju „aktivisitickú“ kompetenciu špecifického združenia občanov zriadených ústavom a zákonom. Ide o transpozíciu Smernice o EIA, ktorá niektorým osobitným subjektom prisudzuje reprezentatívne úlohy.

Bolo povinnosťou úradu zvolať ústne pojednávanie a zabezpečiť prítomnosť dotknutej obce ako reprezentanta

verejnosti v zisťovacom konaní a spolu s dotknutou obcou zámer a pripomienky dotknutých orgánov prejednať.

Bez takto zvolaného ústneho pojednávania neprebehlo zisťovacie konanie v súlade s eurokonformným výkladom práva a nebol zabezpečený priebeh zisťovacieho konania tak, ako ho predpokladá Smernica o EIA, ktorá je v dôsledku §66 zákona o EIA recipovaná do slovenského právneho poriadku (teda je prostredníctvom §66 priamo obsiahnutá v zákone o EIA).

Žiadame odvolací orgán aby napadnuté rozhodnutie ako nezákonné podľa §29 ods.17 zákona o EIA zrušil a vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie, v ktorom uloží úradu posudzovania EIA vykonať skutkové zisťovanie v zmysle doručených stanovísk a na ich podklade znovu rozhodnúť.

Žiadame správny súd, aby napadnuté rozhodnutie ako nezrozumiteľné a nepreskúmateľné, založené na nedostatočnosti skutkového zisťovania a zaťažené podstatnými procesnými vadami konania, ktoré rozhodnutiu predchádzalo zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Prikazujem advokátovi JUDr. Jánovi Tkáčovi, aby vykonal všetky potrebné formálne a procesné úkony pred správnym súdom tak, aby tento prejav vôle bol riadne a včas pred správnym súdom uplatnený a aby tak vyvolal všetky účinky zamýšľané žalobcom v zmysle nielen slovenskej legislatívy ale najmä v zmysle Aarhuského dohovoru a práva Európskej únie.

ZDS je občianskou odbornou inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustálemu zlepšovaniu a formou presadzovania environmentálneho práva. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje a pri tom presadzuje európske stratégie obnovy prirodzenej biodiverzity v súlade s vnútroštátnou implantáciou strategickými plánmi (Národná stratégia ochrany biodiverzity, Národný program znižovania emisií Slovenskej republiky, Sociálno-klimatický plán) ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach (<https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89>), kde je iniciátorom odbornej práce orgánov verejnej moci ale aj neštátnym kontrolórom vecnej a právnej správnosti rozhodnutí úradov t.j. aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasť európskej Zelené transformácie (https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk) a tak svojou súkromno-právnou iniciatívou prispieť k napĺňaniu ústavnej hodnoty environmentálne a sociálne zodpovedného hospodárstva a prispieť tak ku konkurencii schopnosti Slovenska a Európskej únie vo Svete (<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/competitiveness-compass/>).

- **Zásady Integrity konania ZDS:** <https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/>
- **Environmentálne princípy činnosti ZDS:** <https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/>

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS <https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in>, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,

--



Združenie domových samospráv | Marcel Slávik
Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava

+421 907 901 676

www.samospravydomov.org

www.enviroportal.org

www.climaterealityproject.com

Predmet

Text

Združenie domových samospráv týmto v písomnej podobe dopĺňa podania urobené v elektronickej podobe (mailová komunikácia uvedená v prílohe) a to doložením týchto podaní autorizovaných kvalifikovanou elektronickou pečaťou podľa zákona o e-governmente č.305/2013 Z.z.; čím je v zmysle §40 ods.4 Občianskeho zákonníka zachovaná ich písomná forma; podľa §23 zákona o e-governmente je týmto preukázaná autorizácia elektronickej komunikácie ako aj oprávnenie konať v mene právnickej osoby.

Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame v zmysle §25a Správneho poriadku a §17 ods.1 zákona o e-governmente doručovať výhradne len do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme poštou nedoručovať.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv

Marcel Slávik, predseda

sídlo: Rovnianska 14 | P.O.BOX 218 | 851 02

Bratislava

+421 907 901 676

www.samospravydomov.org

www.enviroportal.org

www.climaterealityproject.com

Odosielateľ a prijímateľ

Odosielateľ

ico://sk/31820174

Prijímateľ

ico://sk/00151866_10002

Informácie o doručovaní

Dátum a čas doručenia

21.07.2025 23:44:19

Doručovaná správa

Identifikátor správy

159ad69f-b43a-487e-ab89-9ce3549f8c72

Kontrolný súčet

Kanonikalizácia

<http://www.w3.org/TR/2001/REC-xml-c14n-20010315>

Typ digitálneho odlačku

<http://www.w3.org/2001/04/xmldsig-more#rsa-sha256>

Digitálny odtlačok správy

47tBUc3QFd3eLLzHxmR20xpr7aOUnlbaP+kQe3HBxAA=

Prílohy

Príloha

Identifikátor elektronického dokumentu

6403de66-0643-437a-ba84-c71cc7386f92

Príloha

Identifikátor elektronického dokumentu

0f72fc8d-9db8-4e3a-b79b-ea0ee0f75265

Príloha

Identifikátor elektronického dokumentu

c396c563-a939-47de-9cd9-2f28989ded57

Potvrdenie o odoslaní podania

KÓPIA

Odosielateľ a prijímateľ

Odosielateľ

ico://sk/31820174

Názov odosielateľa

Združenie domových samospráv, o.z.

Identifikátor odosielateľa

31820174

Prijímateľ

ico://sk/00151866_10002

Názov prijímateľa

Okresný úrad Žilina

Identifikátor prijímateľa

00151866

Odoslaná správa

Identifikátor správy

159ad69f-b43a-487e-ab89-9ce3549f8c72

Predmet správy

Všeobecná agenda

Značka odosielateľa

Značka prijímateľa

Dátum a čas prijatia

21.07.2025 23:43

Výsledok informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe

Typ výsledku informatívneho overenia: Úplné

Informácie o overovanej správe

Predmet správy: Všeobecná agenda
Odosielateľ: ico://sk/31820174
Identifikátor správy: 159ad69f-b43a-487e-ab89-9ce3549f8c72

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte: STANOVISKO V PROCESE EIA K ZÁMERU „Rezidencia Solinky“.asice

Podpísal/a: CN=Marcel Slávik, GIVENNAME=Marcel, SURNAME=Slávik, L=Bratislava-Petržalka, C=SK, SERIALNUMBER=PNOSK-7802207083

Platnosť: Platná

Legislatívny typ: Kvalifikovaný elektronický podpis alebo pečať

Dátum a čas kvalifikovanej časovej pečiatky (UTC): 21.07.2025 21:41

Podpísané dokumenty

- STANOVISKO V PROCESE EIA K ZÁMERU „Rezidencia Solinky“.pdf

Detaily podpisu

Dátum a čas overenia (UTC): 21.07.2025 21:44

Deklarovaný dátum a čas podpisu (UTC): 21.07.2025 21:36

Vydavateľ certifikátu: C=SK, L=Bratislava, 2.5.4.97=NTRSK-35975946, O=Disig a.s., CN=SVK eID ACA2

Sériové číslo certifikátu: 30901652697172458722312

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte: OU-ZA-OSZP3-2025050714-012 (EIA REZIDENČNÝ KOMPLEX ORCHIDEA RAJEC - VOJTOVÁ).asice

Podpísal/a: CN=Marcel Slávik, GIVENNAME=Marcel, SURNAME=Slávik, L=Bratislava-Petržalka, C=SK, SERIALNUMBER=PNOSK-7802207083

Platnosť: Platná

Legislatívny typ: Kvalifikovaný elektronický podpis alebo pečať

Dátum a čas kvalifikovanej časovej pečiatky (UTC): 21.07.2025 21:42

Podpísané dokumenty

- OU-ZA-OSZP3-2025050714-012 (EIA REZIDENČNÝ KOMPLEX ORCHIDEA RAJEC - VOJTOVÁ).pdf

Detaily podpisu

Dátum a čas overenia (UTC): 21.07.2025 21:44
 Deklarovaný dátum a čas podpisu (UTC): 21.07.2025 21:42
 Vydavateľ certifikátu: C=SK, L=Bratislava, 2.5.4.97=NTRSK-35975946, O=Disig a.s., CN=SVK eID ACA2
 Sériové číslo certifikátu: 30901652697172458722312

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte:

Vseobecna_agenda.asice

Podpísal/a: CN=Marcel Slávik, GIVENNAME=Marcel, SURNAME=Slávik, L=Bratislava-Petržalka, C=SK, SERIALNUMBER=PNOSK-7802207083

Platnosť: Platná

Legislatívny typ: Kvalifikovaný elektronický podpis alebo pečať

Dátum a čas kvalifikovanej časovej pečiatky (UTC): 21.07.2025 21:43

Podpísané dokumenty

- Vseobecna_agenda.xdcf

Detaily podpisu

Dátum a čas overenia (UTC): 21.07.2025 21:44
 Deklarovaný dátum a čas podpisu (UTC): 21.07.2025 21:43
 Vydavateľ certifikátu: C=SK, L=Bratislava, 2.5.4.97=NTRSK-35975946, O=Disig a.s., CN=SVK eID ACA2
 Sériové číslo certifikátu: 30901652697172458722312

Služba overenia podpisov a pečatí nie je kvalifikovanou službou validácie kvalifikovaných elektronických podpisov a kvalifikovaných elektronických pečatí v zmysle článku 33 a 40 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014.

Výsledok informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe

Typ výsledku informatívneho
overenia:

Predbežné

Informácie o overovanej správe

Predmet správy: Všeobecná agenda

Odosiateľ: ico://sk/31820174

Identifikátor správy: 159ad69f-b43a-487e-ab89-9ce3549f8c72

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte: STANOVISKO V PROCESE EIA K ZÁMERU „Rezidencia Solinky“.asice

Podpísal/a: CN=Marcel Slávik, GIVENNAME=Marcel,
SURNAME=Slávik, L=Bratislava-Petržalka, C=SK,
SERIALNUMBER=PNOSK-7802207083

Platnosť: Platná

Legislatívny typ: Kvalifikovaný elektronický podpis alebo pečat'

**Dátum a čas kvalifikovanej
časovej pečiatky (UTC):** 21.07.2025 21:41

Podpísané dokumenty

- STANOVISKO V PROCESE EIA K ZÁMERU „Rezidencia Solinky“.pdf

Detaily podpisu

Dátum a čas overenia (UTC): 21.07.2025 21:44

Deklarovaný dátum a čas podpisu
(UTC): 21.07.2025 21:36

Vydavateľ certifikátu: C=SK, L=Bratislava, 2.5.4.97=NTRSK-35975946, O=Disig
a.s., CN=SVK eID ACA2

Sériové číslo certifikátu: 30901652697172458722312

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte: OU-ZA-OSZP3-2025050714-012 (EIA REZIDENČNÝ KOMPLEX ORCHIDEA RAJEC - VOJTOVÁ).asice

Podpísal/a: CN=Marcel Slávik, GIVENNAME=Marcel,
SURNAME=Slávik, L=Bratislava-Petržalka, C=SK,
SERIALNUMBER=PNOSK-7802207083

Platnosť: Platná

Legislatívny typ: Kvalifikovaný elektronický podpis alebo pečat'

**Dátum a čas kvalifikovanej
časovej pečiatky (UTC):** 21.07.2025 21:42

Podpísané dokumenty

- OU-ZA-OSZP3-2025050714-012 (EIA REZIDENČNÝ KOMPLEX ORCHIDEA RAJEC - VOJTOVÁ).pdf

Detaily podpisu

Dátum a čas overenia (UTC): 21.07.2025 21:44
 Deklarovaný dátum a čas podpisu (UTC): 21.07.2025 21:42
 Vydavateľ certifikátu: C=SK, L=Bratislava, 2.5.4.97=NTRSK-35975946, O=Disig a.s., CN=SVK eID ACA2
 Sériové číslo certifikátu: 30901652697172458722312

Informácie o podpisoch a pečatiach v správe v objekte:

Vseobecna_agenda.asice

Podpísal/a: CN=Marcel Slávik, GIVENNAME=Marcel, SURNAME=Slávik, L=Bratislava-Petržalka, C=SK, SERIALNUMBER=PNOSK-7802207083

Platnosť: Platná

Legislatívny typ: Kvalifikovaný elektronický podpis alebo pečať

Dátum a čas kvalifikovanej časovej pečiatky (UTC): 21.07.2025 21:43

Podpísané dokumenty

- Vseobecna_agenda.xdcf

Detaily podpisu

Dátum a čas overenia (UTC): 21.07.2025 21:44
 Deklarovaný dátum a čas podpisu (UTC): 21.07.2025 21:43
 Vydavateľ certifikátu: C=SK, L=Bratislava, 2.5.4.97=NTRSK-35975946, O=Disig a.s., CN=SVK eID ACA2
 Sériové číslo certifikátu: 30901652697172458722312

Služba overenia podpisov a pečatí nie je kvalifikovanou službou validácie kvalifikovaných elektronických podpisov a kvalifikovaných elektronických pečatí v zmysle článku 33 a 40 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014.